

len over paa Regjeringen, saaledes at Skytteagen bliver da styret fra Indenrigsministeriet, eller man opnaar at opløse det svage Spor af Organisation, som der nu er, uden at faae noget Andet i Stedet; man bevirker saa, at Pengene blive anvendte paa uforsvarlig Maade, og kan saa virkelig komme til det Punkt, at Bevillingen maa negtes.

Frederiksen: Det er neppe tvivlsomt, hvor Ansvoaret for Esbjerg Savn ligger. Ansvoaret for Anlaaget ligger hos den daværende Indenrigsminister, om end det deles af Rigsdagens daværende Majoritet, og Ansvoaret for, hvad der senere er foregaaet, i alt Væsentligt hos den nuværende Indenrigsminister, ikke mindst efter som tidligere Finantsudvalg have stillet sig overfor denne Sag. — Seg bad om Ordet, fordi jeg vilde sætte megen Pris paa at kjende den ærede Ministers Hensigt med Hensyn til disse Arbejderoplysningers videre Behandling. Det hedder sig, at Ministeren paa den forunderligste Maade af Verden til stor Skade for disse Skemaers rette Opstilling ved deres Udarbejdelse er gaaet uden om den Autoritet, der mer end nogen anden her i Landet dog her skulde have været benyttet, nemlig det statistiske Bureau. Seg vilde i og for sig med stor Fornøjelse stemme for denne Bevilling af nogle Tusinde Rigsdaler, som Ministeren nu forlanger til Behandling af disse Oplysninger, men jeg vil ikke stemme for nogen Bevilling, hvis det er Meningen derved at indskrænke den rette saglyndige Autoritets, det statistiske Bureau's, Indflydelse paa denne Sags Behandling. Det er en Selvsølg, at der kan være fuld Anledning til at tage andre Kræfter med til kritisk Behandling, men det Første er virkelig en statistisk Behandling af dette Materiale, og der er ingen Anden, som Ministeren bør sætte i Spidsen for denne Sag end netop det statistiske Bureau.

Winther: Det er i Anledning af nogle Ytringer, der ere fremkomne imod, hvad jeg før udtalte angaaende Bevillinger til de statistiske Oplysningers Bearbejdelse, at jeg vil tillade mig nogle Ord. For det Første undrer det mig, at den ærede Minister kunde saaledes erklære, at han slet ikke vidste, hvor han skulde henvende sig for at finde Arbejdernes Mening. Vi have jo Arbejderforeninger her i Landet, og om Bestyrelserne end ikke bestaa af Generaler, som f. Ex. Skytteforeningernes Bestyrelser, som Ministeriet dog har kunnet finde hen til, uagtet ogsaa de ere private Bestyrelser, saa kunde man dog gjerne neblade sig til at henvende sig til disse Bestyrelser; thi de bestaa dog af Mænd, som ere valgte af den Klasse, hvis Vilkaar vækker saa megen Ungstelse, og Folkene paa vedkommende Steder have Lillid til dem. At de ikke skulde kunne tilveiebringe Oplysninger, kan jeg ikke tro, især da jeg i Bladene har set Folk af denne Stand paa den nøi-

agtigste Maade opgjøre de Vilkaar, hvorunder de i det Hele leve, og naar en enkelt Arbejder kan gjøre saadant, vil jeg spørge, om ikke et bedre Udbytte kunde ventes, naar man henvendte sig til Arbejderforeningernes Bestyrelser, der have i deres Magt at sammenkalde Arbejderne paa de vedkommende Steder og høre deres Mening om Sagen. Men der er nu ogsaa fra en anden Side antydet en anden Maade, hvorpaa man kunde med Tilstemning fra to forskjellige Sider have stoffet sig Oplysninger fra Arbejderne, nemlig ved disse Kommissioner, som bleve omtalte af det ærede Medlem for Skanderborg Amts 1ste Valgfreds (Bajer). Jeg vil ikke sige, at jeg har Ministeriet mistænkt for ikke at have villet høre disse Folk, men jeg tror virkelig, at det har overset, at der er Steder her i Landet, hvorfra man kunde faae Oplysninger, som havde deres Værdi. Naar man havde henvendt sig paa disse Steder, vilde det tillige have haft den gode Virkning, at Vedkommende der havde set, at man ogsaa ønskede at høre deres Stemme saasnart som muligt; thi det kan godt være, at det Grundlag, som man kan komme til at erhverve ad den Vej, som Ministeriet nu er gaaet, ikke i Tiden kan faae den Betydning for Arbejderne og i Arbejdernes Mening, som det kunde have faaet, naar man havde ladet Arbejderne fra først af komme til at tilkjendegive deres Mening om deres egne Vilkaar. Det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgfreds (Ansjer) mente, at det var urigtigt af mig, at jeg fordrede, at Rigsdagen skulde have Sagtyndighed med Hensyn til Sager som disse. Jeg vil kun bemærke, at det var ligeoverfor Tanken om at nedsætte en Kommission, at jeg udtalte mig, og dernæst vil jeg tillade mig at bemærke, at, naar Rigsdagens Udvalg henvende sig til Administrationen om Oplysninger, saa er det naturligvis ogsaa Noget, som de kunde gjøre i denne Sag. Thi det er min Mening, at enten trænge vore Ministerier til at faae en Omorganisation og at faae en anden Art af Kræfter ind i sig end de rent juridiske, som man nu lægger Vægt paa, eller ogsaa maa man derfra kunne forlange den kritiske Bearbejdelse af det Stof, som fordres, for at det kan blive modent til at forelægges Rigsdagen. Den statistiske Bearbejdelse have vi et Organ for, men den kritiske mener jeg, at vi ogsaa have et Organ for, eller, hvis vi ikke have det, saa er det en Feil ved Ministerierens Organisation, at det ikke er tilfede. Naar nu dette Stof var blevet bearbejdet fra de to Sider med de Kræfter, som efter min Mening ere tilfede eller bør være tilfede, saa siger jeg, at saa behøves der ingen Kommission, saa er der Sagtyndige nok i Rigsdagen til at faae disse Resultater bearbejdede saaledes, at man deraf kan drage det endelige Resultat, som vil være til Gavn for Samfundet. Dette er min Mening om Sagen, og jeg stemmer derfor imod Regjeringens Forslag,